

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

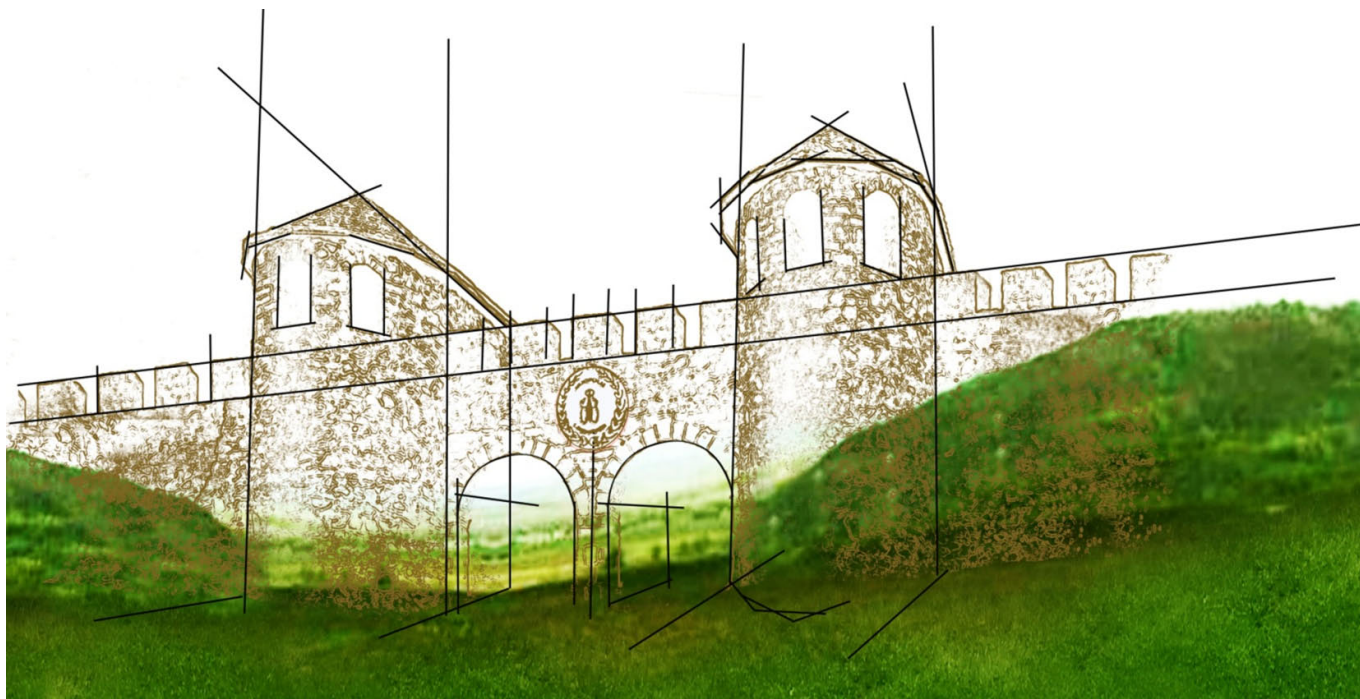
Проектът "Трансгранична икономика в Румъния и България, опазваща природното и културно наследство" е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие в рамките на Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България.

Код на проекта: 15.2.1.034 ; Код e-MS ROBG-8

Бюджет на проекта: 334 181.00 евро - участие на ЕС: 284 053.85 евро от ЕФРР

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА В ПОЛЗА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА РУМЪНИЯ И БЪЛГАРИЯ

резюме

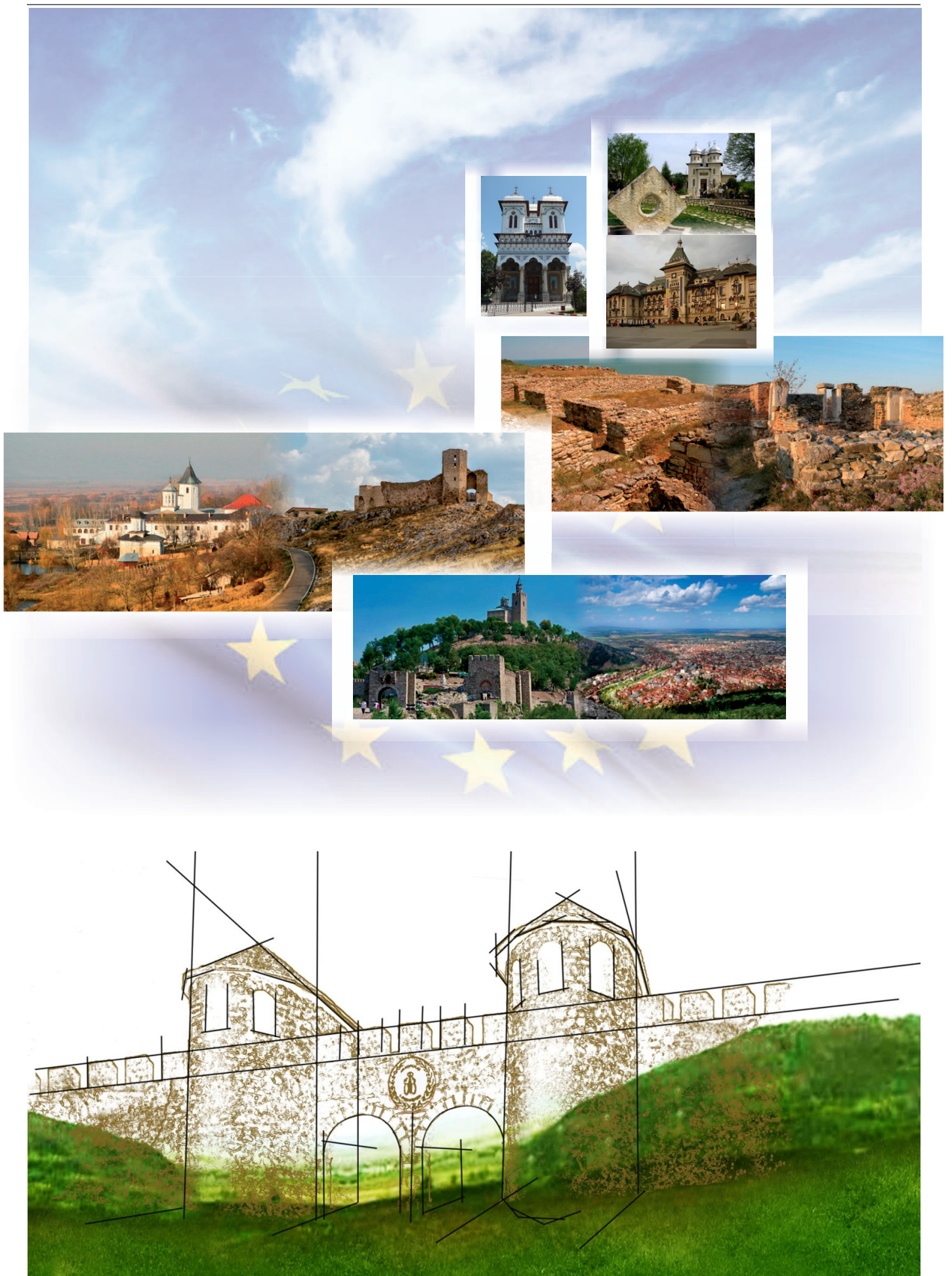
CAMERA DE COMERT, INDUSTRIE, NAVIGATIE SI AGRICULTURA CONSTANTA
Impreuna pentru afaceresa ta

Interreg

www.interregrobg.eu

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА В ПОЛЗА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА РУМЪНИЯ И БЪЛГАРИЯ

резюме

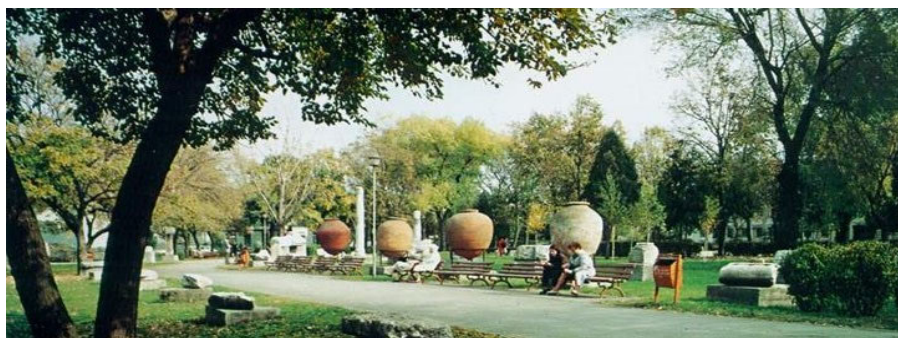
СЪДЪРЖАНИЕ

I. Актуално състояние на трансграничното природно и културно наследство и ползване потенциала му за устойчиво икономическо развитие	4
II. Визия за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България	8
III. Приоритети и цели на развитието	9
IV. Стратегия за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България	10
V. Система за изпълнение и наблюдение	20
VI. Партньорство за трансгранична икономика в полза на наследството - рамка за промотиране на модерните възгледи	21

I. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ПОЛЗВАНЕ ПОТЕНЦИАЛА МУ ЗА УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Терминът „валоризация“, който Стратегията често използва, означава покачване стойността на определена ценност. А терминът „наследство“, като кратка форма на израза „природно и културно наследство“ е с изключително широки характеристики, всяко поколение се чувства привързано към него и го визира като ценно, значимо, качествено, цялостно, автентично и най-вече дълготрайно.

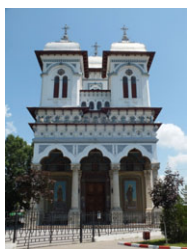
Що се отнася до „природното наследство“, то е и морална категория, както и отговорност на всяко общество да предаде здравословна и чиста околна среда¹, опазвайки богатата гама от нейните комплексни и сложни биологични компоненти. Възприемането на природата като съществен източник на „наследство“ е важно, защото по този начин околната среда се приема като компонент на културното наследство, определяно като бит и начин на живот, включващ традиции, обичаи, артефакти, художествена изразност и морални ценности², които общността е развила и предава от поколение на поколение. За Европейския съвет „културното наследство“ е израз на идеалите и нормите, съхранени през вековете. То включва материално представяни системи от ценности, вярвания, традиции, бит и живот и съдържа видими и осезаеми следи от античността до близкото минало. Наследството ни припомня миналото, а днешният ден е дълбоко свързан с начина, по който ползваме миналото като неизчерпаема възможност за неговото преоткриване, източник на социална³ въздействаща сила. Освен това, въпреки че не всички компоненти на природното и културно наследство се оценяват еднозначно, то наследството се счита за съществен източник на личностна и колективна идентичност и събужда чувство на себеуважение.

¹ Малтийски орган по околна среда и планиране на градовете

² Международен съвет за паметниците и местата (ИКОМОС), 2002 г.

³ Глобализация на археологията и наследството: дискусия с Арджън Апапуррай. J. Soc. Archeology, 1, 35-49. (2001г.).

Един устойчив подход към природното и културно наследство на българо-румънския трансграничен регион е от значение за бъдещето на многобройните грандиозни цели и идеи, които го правят важен източник за развитие на цялата територия. Културното наследство предлага и на местните жители и на туристите голямо разнообразие от исторически и архитектурни паметници, легенди и фолклор, музеи, църкви и манастири, всички под закрилата на закона и опазени от местната общност. Едва ли някъде съществува окръг или област без съхранено културно наследство.

Оперативна Програма за Трансгранично Сътрудничество Румъния- България 2014-2020 година идентифицира в Румъния 268 паметника на културата с национално и международно значение, както и паметници от местно значение, музеи на местно изкуство, къщи музеи, ценни църкви и легенди от всички големи и малки градове и села.

По същия начин и в България са идентифицирани 88 обекта, сред които една от най-значимите културни забележителности в региона - Ивановските скални църкви, включена в Списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО. От двете страни на българо-румънската граница се намират ценни находки, плод на обща история, притежаващи значим културен потенциал за съвместно ползване: древногръцки, дакийски, византийски и римски градове в Добруджа и трансграничния регион на Дунав.

Природното наследство⁴ се отличава с голямо биоразнообразие, множество защитени местности и разнообразен природен ландшафт. Нивото на защита на тези зони варира от статутите „природен парк“ до „Натура 2000“ - 232 обекта, от биосферен резерват (биосферен резерват „Делтата на Дунав“ в Румъния) до обект на ЮНЕСКО - (Природен парк Русенски Лом в България). Освен това крайбрежието на Черно море, както в България, така и в Румъния, е богато на защитени зони, морски местообитания, дюни и пясъчни възвишения, устия, заливи и лагуни, влажни зони, рифове, морски пещери, скали и защитени крайбрежни зони. В духа на тази стратегия съществуват и много ценни зони и ландшафти, които не са защитени от закона, но са туристически атракции като живописни пейзажи край бреговете на Дунав и Черно море, планински широколистни гори и др.

⁴ Подпомагане на политиката на сближаване за местно развитие: най-добри практики и бъдещи варианти на политика, ГД "Регионална политика", ОКИ. 2009.СЕ.16.0.АТ.081, окончателен доклад

Въпреки че културното и природно наследство, отразени в сегашния подход, не са част от дебата за устойчивост и устойчиво развитие, опазването и управлението на природното и културно наследство и свързаните с тях знания и умения могат да имат значителен принос при всички етапи на устойчивото развитие: устойчивост на околната среда, приобщаващо социално развитие, приобщаващо икономическо развитие, мир и сигурност, особено ако се ръководят от трите основни принципа - устойчивост, човешки права и равнопоставеност⁵.

В този контекст, икономиката в полза на ресурсите на наследството, започва с грижата на бизнес средата към развитие и устойчивост, обединявайки в крайна сметка устойчивото развитие на бизнеса и на общностите, с които си взаимодействат. Бизнес средата и икономическите дейности, които валоризират природното и културно наследство, играят важна роля за гарантирането на тяхната цялост, качество и автентичност - ключови изисквания за устойчиво развитие на дадена общност или регион.

За да поеме тази водеща роля, бизнес средата трябва да осъзнава и доброволно да приема мерки за устойчивото ползване на наследството, на което се основава нейният бизнес, да си сътрудничи с всички останали участници - заинтересовани страни (държавни власти, собственици на ресурси от наследството или овластени управители, попечители на защитени зони), директни участници в ползването на наследство (други частни лица като неправителствени организации, туристи, потребители, крайни потребители на нейните услуги и продукти, включващи ресурси от наследство) и най-вече с местната общност.

Във връзка с тези принципи, за да бъде изготвена стратегия, която да отразява реалното положение на 15 области и окръзи в трансграничния регион България-Румъния, беше анализирана бизнес средата, икономическата ѝ дейност и нейното пряко или косвено възприемане на културното или природно наследство, как тя се справя с устойчивото ползването на наследството, с нейните настоящи стратегии или готовност за бъдещо участие в такива.

Също така бе проверено как бизнес средата е свързана с местните общности, заинтересовани страни и "крайни потребители", как е ориентирана икономическата ѝ дейност към наследството по сектори (туристи, клиенти и т.н.) или дали тя е била наясно колко важни са целите на наследството за нейния бизнес. Анализът беше извършен върху четирите икономически сектора с най-голямо въздействие върху наследството, а именно туризмът и свързаните с него индустрии, земеделие - пасища - риболов - горско стопанство, архитектура - градоустройство - строителство и производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

Постигнати са забележителни резултати:

⁵ Предложението на Тояма за наследство и устойчиво развитие, 40-та годишнина от Конвенцията за световното наследство, световно наследство на ЮНЕСКО

- Най-голям брой от проучените предприятия считат, че в тяхната дейност се съблюдава само действащото в момента законодателство, без да се полагат допълнителни грижи за природното и културно наследство.
- По-голяма част от фирмите, участващи в проучването (57%), споделят, че са натрупали опит и правилно ползват природното и културно наследство.
- Анкетираните фирми избират за свой бизнес следните ресурси от наследството: естетична околна среда, красиви пейзажи, възможност да разработят туристически продукт, наличието на достъпна инфраструктура, както и изключителните вкусови качества на автентичната местна кухня.
- Приблизително 30% от фирмите заявяват готовност да се включат в разработването и прилагането на План за действие за защита и развитие на природното и културно наследство.
- Много фирми считат като ефективна и стимулираща мярка прилагане на система за възмездяване на тези фирми, които се включват в устойчивото ползване на природното и културно наследство.
- Фирмите виждат въвеждането на модерни иновативни технологии като съществена част от главната стратегия за устойчиво ползване на общото природно и културно наследство.
- Всички отбелязват, че с настоящата стратегия трябва да се запознае цялото гражданско общество и само в тясно сътрудничество с него може да се постигне ефективно ползване на природното и културно наследство, като се полагат специални грижи при ползването, както на работната ръка, така и на местните културни и природни продукти.
- Като основен подход при промотиране на природното и културно наследство се залага на прецизната информираност на целия личен състав на фирмите.
- Ефикасното управление на туристически продукти от сферата на природното и културно наследство изисква задължителна комуникация с местните общности, както и с административните управи на природните и културни обекти, но и учредяване от всички тях на местен или регионален форум.

Подобен анализ беше направен и на заинтересованите страни, за да се научи как собствениците, управителите или попечителите на наследството в района на Констанца - Добрич си сътрудничат с бизнес средата и как те възприемат ефектите от икономическите дейности върху наследството.

В общи линии, заинтересованите страни са детайлно запознати с концепциите за устойчиво развитие и устойчиво икономическо ползване на наследството, но грижата за последното не е в дневния ред на нито една от тях. Приоритетите на заинтересованите субекти понастоящем се свеждат до опазване на наследството, осигуряване на фондове и

иницииране на проекти, финансирани най-вече от трети страни, както и съблюдаване законодателството по опазване на наследството, най-вече от страна на частния сектор. Приоритетите на местните власти са от инвестиционно естество: осигуряване минимална първоначална инфраструктура и стимулиране атрактивността на населените места. Разработените досега стратегии за местно и регионално развитие включват визии и проекти, свързани с „културното наследство“, „опазване на околната среда“ и „опазване на биоразнообразието“. В тях обаче липсват тесни връзки и комуникация между бизнеса и заинтересованите страни, гарантиращи устойчивото икономическо ползване на наследството. Успоредно с това обаче се отделя постоянно внимание по създаване на жизнеспособни и функционални връзки с частни лица и неправителствени организации, осигуряващи правилното ползване на наследството.

Този международен и трансграничен българо-румънски контекст е в основата и структурата на Стратегия за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България, така че предложените мерки да бъдат релевантни за целия спектър от институционални и частни действащи лица, които допринасят за опазване, съхранение и устойчиво ползване на природното и културно богатство.

II. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА В ПОЛЗА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА РУМЪНИЯ И БЪЛГАРИЯ

Визията за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България се базира върху понятията: наследство, фирми, крайни потребители и взаимодействието между тях както и с други държавни и частни участници в този процес; имайки предвид, че това взаимодействие е значително променено през последните десет години, заедно с положителните и осезателните промени на обществото като цяло.

В този контекст на глобални, трансгранични и местни обществени промени, визията, представена от Стратегията за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България, е следната:

До 2022 година природното и културно наследство от българо-румънската трансгранична зона да придобие ново значение за бизнес средата, която го управлява: Природното и културно богатство да се превърне в основен вектор (главен източник) за индивидуалната и колективна идентичност на местната общност, неизчерпаем ресурс за преоткриване и развитие. Само и единствено устойчивото му ползване ще обезпечи интегрирането му в социалните и икономически процеси на местното развитие и околната среда и ще има пряк принос за местното благосъстояние на поколения напред.

Устойчивото ползване на природното и културно богатство да осигурява неговите автентичност, качество и единство, като създава поредица от възможности за повишаване неговия потенциал: възможности за бизнес, привличане на инвеститори, социални възможности за наемане на работна сила и развитие на приобщаващо общество, привличане на таланти и творчески индустрии. То ще обединява общността в изследването на културата и природата, връзката с основните ценности на обкръжаващата среда, възобновяване на градската среда и на откритите пространства. Този подход ще издигне природното и културно богатство на ново равнище, в нова перспектива, която включва местната общност, собствениците и управителите на обекти от наследството, туристите като икономически действащи лица, потребителите и ползвателите на продукти и услуги, предоставени от бизнес средата. Това ново ниво ще приканва бизнес средата да интегрира приобщаващите социални проблеми, равнопоставеността, опазване на околната среда и стимулиране нови фирми в традиционното ползване на наследството, което да води до икономика в полза на природните и културни ресурси, без да прави компромис с достъпа на бъдещите поколения до тях.

III. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

Приоритет	Цели
I. Бизнесът от българо-румънската трансгранична зона да прилага нов активен подход спрямо природното и културно наследство чрез модерно осмисляне на важната му значимост.	I.1. Повишаване информираността на бизнеса за значението на природното и културно наследство за общността и важността на устойчивото му ползване от икономическа гледна точка. I.2. Бизнесът да участва в процеса по промяна на възприемането, менталитета и участието на специфичната ценностна верига на наследството, както и по промотиране на устойчивото му ползване. I.3. Промотиране и доброволно прилагане на система за оценка и поощряване на фирми, които прилагат мерки, свързани с валоризация на устойчивото наследство.
II. Промотиране на нови бизнес модели, които водят до икономика, опазваща природното и културно наследство.	II.1. Повишаване управленския капацитет на бизнеса за приемане и прилагане на мерки за устойчива валоризация на наследството. II.2. Устойчиво ползване на наследството чрез въвеждане на социални мерки, създаване на нови бизнеси и промотиране опазването на околната среда.
III. Свързване действащите лица на природното и културно наследство в линия на устойчивост и ролята на бизнеса като медиатор.	II.3. Мерки за съхраняване автентичността, качеството и целостта на природното и културно наследство. III.1. Утвърждаване участието на бизнеса в процеса на вземане решения относно устойчивото развитие и ползване на природното и културно наследство. III.2. Разработка на неформална платформа за информиране, сътрудничество и управление на природното и културно наследство за бизнеса - „Приатели на наследството”.

IV. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА В ПОЛЗА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА РУМЪНИЯ И БЪЛГАРИЯ

Легенда:

Заинтересовани страни:

Заинтересованите страни се интересуват от доброто управление на природното и културно наследство, което прилага действащото законодателство, защитават и опазват наследството като осигуряват устойчивост. Заинтересованите страни, включени в проекта, са главно управители, собственици и попечители на обекти от наследството, неправителствени организации от сферите култура, екология, туризъм, университети и изследователски организации, както и местни публични власти.

Действащи лица:

Активни участници в опазването и управлението на природното и културно наследство, чиято дейност може да доведе до промени в състоянието на наследството, са: икономически действащи лица (фирмите и крайните ползватели като туристи, клиенти и потребители на продукти от хранителната и горската промишленост и др.), институционални действащи лица, заинтересовани страни, местната общност (като колективно действащо лице), пресата.

Специфична ценностна верига - Specific value chain (SVC):

Специфична ценностна верига (SVC) се създава за всеки обект от наследството, или на ниво цял икономически сектор. Специфичната ценностна верига включва заинтересованите страни (управители, собственици, попечители на обекта), фирми, чиято дейност е пряко или косвено свързана с обекта на наследството, местната общност и крайните потребители и т.н. В зависимост от обектите и интересите, специфична ценностна верига (SVC) може да бъде иницирана не само от фирми, а от всеки отделен член на веригата.

Икономически сектори:

Проектът се концентрира относно влиянието върху наследството от страна на бизнес средата в четири приоритетни икономически сектора: (1) туризъм и свързани с него дейности; (2) земеделие, риболов, горско стопанство; (3) архитектура, градоустройство, строителство; (4) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

Стратегията за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство е част от проектите и дейностите, които ще позволят реализиране целите и постигане на предложената визия от Стратегията, като в същото време Стратегията интегрира предпочитанията на бизнес средата и на заинтересованите страни от българо-румънската трансгранична зона.

Представяне на проектите и дейностите за изпълнение на Стратегията:

ПРИОРИТЕТ I. БИЗНЕСЪТ ОТ БЪЛГАРО-РУМЪНСКАТА ТРАНСГРАНИЧНА ЗОНА ДА ПРИЛАГА НОВ АКТИВЕН ПОДХОД СПРЯМО ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО ЧРЕЗ МОДЕРНО ОСМИСЛЯНЕ НА ВАЖНАТА МУ ЗНАЧИМОСТ.

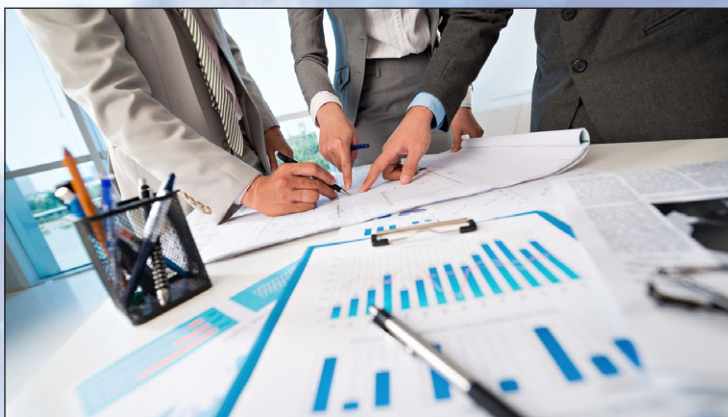
Цел I.1. Повишаване информираността на бизнеса за значението на природното и културно наследство за общността и важността на устойчивото му ползване от икономическа гледна точка.

Идеята за осъзнаване позволява преминаването от едностранчивия поглед, насочен към интересите и средствата на бизнеса, към друга обозримост, която обединява всички идеи, практики, опит и цели на другите участващи страни при управление, ползване, съхраняване и опазване на природното и културно наследство.

Тази цел ограничава влиянието на бизнес средата и ще има ефект и върху другите заинтересовани страни, които ще разширят представите си и ще променят поведението си, благодарение на разбирането за реални и цялостни нужди, проблеми, интереси, постижения и др. +

Проекти и дейности за изпълнение

I.1.1 Дейности за информиране по теми, които да доведат до осъзнаване значението на наследството от бизнеса, различни категории заинтересовани страни и действащи лица, ползващи наследството (местна общност, управители, собственици, бенефициенти, крайни потребители и др.), при валоризация на природното и културно наследство.

Възможни теми: Обектът на наследството като източник на благосъстояние за местната общност от трансграничния регион и за институциите и академичната среда; специфичната ценностна верига на икономическите сектори, влияещи върху наследството, съвместни действия по установяване връзки на доверие и сътрудничество, изготвяне общи планове относно включване в процеса за вземане на решения; устойчиво развитие като цяло и последствията от устойчивото ползване на обекта на наследството; взаимно обучение и постоянен информационен контакт между бизнеса, заинтересованите страни и местната общност, на локално и трансгранично ниво, в зависимост от специфичността на наследството; изграждане работна мрежа между икономическите и институционалните действащи лица, участващи в управлението и валоризацията на обекта на наследството; национално, трансгранично и международно законодателство; източници на публично и частно финансиране, както и възможности за консултиране и помощ при проекти и инициативи, свързани с природното и културно наследство на местно или трансгранично ниво.

Темите могат да включват и допълнителни елементи в подкрепа на устойчивото икономическо ползване, разширяване специализираните познания на мениджърите и служителите във фирмите, които могат да увеличат пазарния си дял и да привличат повече туристи, потребители, клиенти.

I.1.2. Повишаване информираността на бизнес средата относно значението, което има наследството, за създаване на доверие във взаимоотношенията между партньорите, свързани с обекта на наследството: дейности за улесняване връзките между бизнес средата и другите икономически и институционални действащи лица, които са включени в устойчиво ползване на наследството чрез представяне на дейности, касаещи наследството, извършвани от фирми, заинтересовани страни, преса и други; стимулиране на заинтересованите страни да включат в техните стратегии бизнеса, като се фокусират върху практическите аспекти на собствените си инициативи, дейности и правила, представляващи полза за бизнеса, така че да се установи обмен на информация в двете посоки и да се акцентира върху ролята на бизнес средата в икономическото ползване на наследството.

Цел I.2. Бизнесът да участва в процеса по промяна на възприемането, менталитета и участието на специфичната ценностна верига на наследството, както и по промотиране на устойчивото му ползване.

Тази цел ще позволи участието на всички членове от специфичната ценностна верига, включително крайните потребители и местните общности, в решаването на проблемите (нова парадигма), така че да се премине от „откриване на проблем“ при бизнес средата или при крайните потребители към трайно „решаване на проблема“.

Проекти и дейности за изпълнение

1.2.1. Връзка бизнес среда - местна общност, съседни зони

- Промотиране активното участие на бизнес средата в живота на общността, на съседните зони, участие в дейностите, свързани с обекта на наследство (чрез организиране събития, конкурси, дейности с училища, инициативи за научно изследване, експериментални проучвания и др.), при поискване от страна на инициатори или по собствена инициатива.
- Инициране на собствени дейности или участие на бизнеса в дейности на заинтересованите страни за повишаване на обществената осведоменост и получаване на широка подкрепа с оглед намаляване състоянието на безразличие, небрежност или липса на грижа по опазване на наследството.
- Хората от местната общност и живеещите в съседство да осъществяват двустранен обмен, чрез използване на местните познания и дейности свързани с наследството и чрез интегриране на местните нужди в бизнес планове.
- Местната общност да получава индиректна помощ, подкрепяйки фирмите, които ще създават работни места в контекста на икономическо развитие, посредством валоризация на наследството - (като това се отнася и към предложенията в точка II.2.2., „Бизнес за местните предприемачи“).
- Осъзнато участие на бизнеса в местните дейности, както и в по-широк параметър при валоризация на наследството чрез споделяне на собствен опит, мнения, индивидуални дейности или чрез привличане на партньорски фирми и въвеждане на нови подходи, който да предотвратяват ползването на наследството с цел бърза печалба и еднопосочна полза.

1.2.2. Връзка бизнес среда - крайни ползватели (туристи, потребители, клиенти)

Връзката бизнес среда - крайни ползватели се счита от бизнес средата като най-важната за бизнеса и дейността на фирмата по отношение обекта на наследството, тъй като тя може да доведе до промяна на модела на ползването му, към един по-устойчив начин на валоризация.

- Въвличане на крайните потребители за устойчиво ползване на обекта на наследството чрез ползване или придобиване на продукти или услуги, примерно екскурзии, наблюдение на птици, дегустация на храни, архитектурни услуги, строителни работи и др.
- Изследване степента на удовлетвореност на крайните потребители чрез изследване, оценка и дългосрочно проследяване ще доведе до по-лесно разбиране как ползвателите възприемат и оценяват закупените и ползваните продукти и услуги и в този смисъл постигната ли е целта на валоризираното наследство.
- Промотиране на съответните правила на обекта на наследството пред крайните потребители чрез различни средства - публикуване информация на уеб страницата на фирмата и на природния или културен обект, отпечатване на печатни материали като диглапки, ползване възможностите на масмедииите.
- Обръщане на внимание на крайните потребители относно финансиране и инвестиции от фирми, допринесли за опазване и съхраняване обект на наследството.

1.2.3. Връзка бизнес среда - заинтересовани страни (мениджъри, собственици, попечители)

Бизнесът трябва да оценява връзката си със заинтересованите страни като задължителна при промотиране на целта - устойчивото ползване на наследството.

- Отправяне покана към заинтересованите страни да информират периодично бизнес средата за ефекта от икономическите дейности (най-вече положителните: нови работни места, съвместни проекти, приходи), както и примери за добри практики.
- Окуражаване заинтересованите фирми да публикуват годишен отчет, съдържащ инициативи, проекти, ползи, установени рискове в осъществяваната икономическата дейност в обекти на природното и културно наследство.
- Стимулиране сътрудничество с веригата студенти - университети, независимо от бизнес

аспектите и управлението, с потенциал за легитимност при инициативите на бизнес средата и въвеждане иновации, както и утвърждаване имиджа и ролята на фирмите като медиатор: примерно, чрез настаняване студенти на практика, сътрудничество за подготовка на специфичен учебен материал, отнасящ се за обекта на наследството.

Цел 1.3. Промотиране и доброволно прилагане на система за оценка и поощряване на фирми, които прилагат мерки, свързани с валоризация на устойчивото наследство.

Системата има предвид факта, че съществува нужда от равновесие между икономическите ползи, печалбата на местната общност за околната среда, за да могат фирмите и валоризирани от тях обекти на природно и културно богатство, да се превърнат в устойчиви за дълъг период от време и за да стане възможно наследството да се възползва от всички преимущества на своята валоризация.

Проекти и дейности по изпълнението им

1.3.1 Разработване система за оценяване степените, по която бизнесът ползва устойчиво наследството, като средство за стимулиране прилагането на мониторинг относно влиянието на икономическата дейност върху наследството. Системата ще бъде една и съща и за българската и за румънската страна, така че оценките получени от нея да бъдат съпоставими на трансгранично ниво. Идеята е тази система да стимулира фирмите да прилагат обявените инициативи, съгласно документи, касаещи реализиране на инвестиции.

Природно наследство

(1) Директното взаимодействие с наследството: изключително важно наред с всичко друго и то да включва: оценяване степента на удовлетвореност на крайните потребители и ползватели; провеждане на курсове, информационни събития и други инициативи по теми, свързани с устойчивото ползване на наследството, в които дадена фирма е участвала с акцент в броя на конкретни сътрудничества в ценностната верига; щети и загуби, които е понесъл обектът на наследството; промоционални събития и реклами както в обекта, така и в неговите околности; директни инвестиции в обекта на наследството и др.

(2) Дейности по социално включване: брой на заети работни места от лица с адресна регистрация в населеното място и зоната около него; заети работни места от младежи и жени; работни места, които са създадени индиректно.

(3) Икономическо развитие : брой икономически дейности на фирми в близост до обекта на наследството, или чиято дейност ползва продукти и услуги от региона; брой фирми, с които се осъществява сътрудничество с акцент за устойчиво ползване в околния регион; изготвяне на неговата пазарна оценка; и изчисляване на арендните и наемните стойности на обекта.

(4) Опазване на околната среда: брой проведени промоционални кампании от страна на фирмата и оценяване допълнителните мерки извън буквата на закона, показващи загрижеността на фирмата към природното и културно богатство.

Културно наследство

(1) Директно взаимодействие с наследството: наред с другото е важно да се знае: степента на удовлетвореност у крайните потребители; проведени курсове, информационни и промоционални събития, в които фирмата е участвала; както и броя на конкретни сътрудничества в специфичната ценностна верига; допуснати случаи на вандализъм, посегателства и кражби спрямо обекта на наследството; рекламации от обекта и от околната зона; преки инвестиции в обекта на наследството и др.

(2) Дейности по социално включване: брой заети работни места от лица с адресна регистрация в населеното място и зоната около него; заети работни места от младежи и жени; работни места, създадени индиректно.

(3) Икономическо развитие: икономически дейности на фирми в близост до обекта на наследството, или чиято дейност ползва продукти и услуги от региона; брой фирми, с които

се осъществява сътрудничество с акцент за устойчиво ползване в околния регион; изготвяне на неговата пазарна оценка; и изчисляване на арендните и наемните стойности на обекта.

(4) Местно развитие: оценяване значимостта на инвестиции, осъществени от заинтересованите страни, на които фирмата е донесла материални или нематериални придобивки; инвестиции, извършени или свързани с валоризиране обекта на наследството.

1.3.2 Стимулиране на заинтересованите фирми да публикуват годишен доклад, който да включва всички инициативи, проекти, ползи, установени рискове в осъществяваната икономическата дейност, отнасяща се до природното и културно наследство. Докладът трябва да декларира грижите за устойчиво оползотворяване на наследството, да бъде инструмент за информационен обмен и комуникация с инвеститори, сътрудници и включените в специфичната ценностна верига (SVC).

II. ПРОМОТИРАНЕ НА НОВИ БИЗНЕС МОДЕЛИ, КОИТО ВОДЯТ ДО ИКОНОМИКА, ОПАЗВАЩА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО.

Цел II.1. Повишаване управленския капацитет на бизнеса за приемане и прилагане валоризация на наследството.

От особена важност е бизнесът да развива своя потенциал и капацитет за взаимодействие и ползване природното и културно наследство, така че стратегията и планът за действие, свързани с тях, да не зависят от услугите на външни консултанти, които най-често разполагат с откъслечна информация за обекта, а и нямат достъп до това, което местните хора знаят за него, като в крайна сметка тяхната намеса е в първоначален подготвителен етап и съдействието им не може да се осигури за продължителен период от време.

Проекти и дейности по изпълнението им

II.1.1. Оказване подкрепа на предприятия, провеждащи политики, свързани с грижи и благотворни дейности по отношение на природното и културно наследство и изпълняващи мерки за устойчивата му валоризация.

Това предложение може да се разработи като услуга за подпомагане на бизнеса и да се извършва от Търговско-промишлените палати, организации на работодатели и бизнес организации. Теоретичната ѝ обосновка и механизмът на услугата могат да се изготвят заедно със заинтересовани страни, проявяващи интерес към природното и културно наследство. Услугата може да бъде насочваща и да се предлага на информационно ниво, като включва и второ по-високо ниво за същинско подпомагане във вид на разработка, която би зависила както от потенциала, така и от интереса на Търговско-промишлените палати, организациите на работодателите и бизнес организациите, съответно на субектите по изпълнение на Стратегията. За да могат фирмите да намерят решения, отговарящи на нуждите им, се препоръчва сътрудничество с всички заинтересовани страни, включително приемане на механизъм (signposting) по отношение на местните заинтересовани страни, при ситуации, в които фирми имат нужда от услуги, включващи много по-задълбочени разработки.

II.1.2. Обучаване на представителите на бизнеса за предприемачески умения в унисон със спецификата на устойчивото ползване на наследството

Обучението е насочено към фирми, заинтересовани да развиват компетентност и потенциал, позволяващи им да инициират, управляват и промотират нови методи за работа, продукти и услуги, които да осигуряват повишена защита на природното и културно наследство в съответствие с принципите за устойчива валоризация.

Настоящият проект „Трансгранична икономика в България и Румъния опазваща природното и културно наследство“ предоставя на партньорите по проекта и на други заинтересовани лица, възможността да предложат обучение на фирмите от граничната българо-румънска зона по учебен план, включващ следните пет модула:

- Продуктът и неговото значение в етапите на продажба;
- Подобряване комуникационните умения и техниките по договаряне;
- Планирането - стратегия или загуба на време.
- Маркетинг - важността на маркетинговото планиране за намиране на партньори;
- Мениджмънт на малките и средни предприятия

Тези пет модула ще обогатят познанията, компетентността и предприемаческите умения на фирмените служители, което ще им позволи да подхождат иновативно към природното и културно наследство. Модулите ще бъдат общовалидни за българо-румънската трансгранична бизнес среда.

II.1.3. Използване информационните и комуникационни технологии (ИКТ) за подкрепа на устойчивото ползване на наследството - това е основен канал за проследяване на пазара, включително за търсене пазарни ниши; ефикасна и многостранна комуникация с всички възрастови групи и типовете крайни ползватели, важен инструмент за успешен маркетинг. Промоция на специализирани приложения на Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за определени икономически дейности, като например:

- Ползване софтуерни програми за управление на туристически дейности и свързани с тях основни услуги от сферата хотелиерство-ресторантьорство;
- Управление и наблюдение връзките с клиентите;
- Въвеждане системи за наблюдение на физическите условия на обекта на наследството отвътре и отвън - температура, влажност, замърсяване, туристопоток, законодателство, местни и регионални инициативи и др. Получените резултати е редно да се обявяват публично, така че крайните ползватели и най-вече туристите да осъзнават ефекта от своя досег до обекта на наследството. Този тип наблюдения позволяват и непрекъснато оценяване степента на устойчивост на наследството, както и на промените, констатирани от показателите за устойчивост;
- Информирание и взаимодействие с крайните потребители - мненията на туристите и потребителите на продукти от хранителната и горската промишленост дават възможности на фирмите за по-вярна пазарна ориентация и реализация, а техните оценки определят параметрите на истинския среден профил на потребителя с неговите обективни предпочитания и вкус.
- Онлайн обучение

Цел II.2. Устойчиво ползване на наследството чрез въвеждане на социални мерки, създаване на нови бизнеси и промотиране опазването на околната среда.

Наследството може да бъде считано за устойчиво от икономическа гледна точка, ако в стратегията на бизнеса са ясно посочени: постигнати социални предимства (възможности за допълнителна работа извън фирмата, приходи за семействата); икономическо развитие (създадени нови работни сфери, бизнес инкубатори) или местно развитие (придаване нова жизненост на съседната зона на наследството, стабилизиране или повишаване нейната стойност и др.). Тази връзка включва сътрудничество по цялата специфична ценностна верига, прилежаща към обекта на наследството, което позволява промяната на възприемането на другите участващи страни, дефинирането на съвместни ключови цели за обекта на наследството, идентифициране на проблеми и решения, вземайки предвид многобройни гледни точки, легитимиращи сътрудничеството и доверието, чрез включване широка гама от действащи лица и улеснено изпълнение чрез подкрепа от всички страни, участвали в инициативи и проекти още от тяхното начало. Това позволява и въвеждане нови методи и мобилизиране експерти с необходими познания за интердисциплинарно третиране на наследството.

Проекти и дейности по изпълнението им

II.2.1. Промотиране алтернативни методи на подход към икономическите дейности, които могат да осигурят устойчиво ползване на културното и природно наследство чрез икономика - кръгова (циклична), социална, общностна, зелена икономика на сътрудничеството и т.н. Тази инициатива позволява на бизнес средата да има достъп до информация относно алтернативи на конвенционален подход при икономическите дейности, които могат да се интегрират с техните текущи социални, икономически и природозащитни сектори, привличайки сфери, програми и по-широки инициативи на местни или международни публични инициативи, които могат да приобщат нови модели на мениджмънт и да доведат до бизнес стратегии, които потвърждават, че икономическата дейност може да се превърне от проблем за природното и културно наследство в решение.

II.2.2. „Бизнес за местните предприемачи”

- Промотиране концепциите за пряко или непряко интегриране на бизнеса, свързано с обекта на ползваното наследство, в мини-кълъстери. Те могат да включват освен бизнесмени и представители на други членове от специфичната ценностна верига. Промотирането по тази верига е възможно за всяка дейност от четирите икономически сектора - предмет на Стратегията или пък да бъдат диференцирани по категории наследство, а и дори на ниво отделен обект на наследството, който предизвиква голям интерес. Също така тези мини-кълъстери могат да бъдат инициирани и на трансгранично ниво за обекти на наследството, които водят до ефекти от двете страни на границата, като Дунав и защитените ѝ зони, Черно море или трансграничните зони, които свидетелстват за общата българо-румънска история, като Добруджа, например.
- Привлекателните места привличат бизнесмени, инвеститори, артисти и архитекти и други таланти хора, затова е нужно осигуряване атрактивността на обектите от културното и природно наследство, чрез публични или публично-частни партньорства и инвестиции и стимулиране възникването и развитието на връзки с нови икономически действащи лица и по-специално от сферата на творческите индустрии, които имат капацитета да открият нови перспективи, както към културните и природни обекти, така и към други целеви групи от потребители, за увеличаване техния брой и повторно посещаване на обектите.

II.2.3. Промотиране опазването на околната среда е възможно и чрез собствени дейности на фирмата с включване продуктите и услугите, които предлага, свързани с наследството и чрез участието на крайните ползватели (туристи, потребители и др.). Тази мярка може да се прилага независимо от фазата, в която се намират продуктите и услугите, които се отнасят до наследството, в неговия цикъл на живот, чрез послания, които правят видни стъпки от процеса по устойчиво ползване на природното и културно наследство.

Предлаганите продукти и услуги във връзка с природното и културно наследство, които предприятията инициират, могат да бъдат част от структурата на стратегии и планове за действие и да водят до промяна на рефлексите за потребление и въздействие върху околната среда, като:

- Промотиране ефикасното ползване на природни източници и ресурси, както и намаляване техните количества и обмисляне и въвеждане на премерена икономична реализация на продукти и услуги, съобразена с туристопотока;
- Ползване на рециклирани материали, повторно използване на оборудване чрез рециклирането му и др.;
- Постепенно изключване на невъзобновяемите ресурси и заместването им само с възобновяеми;
- Промотиране на технологии, които намаляват количеството природни невъзобновяеми източници или дори ги елиминират;
- Участие в публични дейности и неправителствени инициативи по опазване на околната среда;
- Активно участие при определяне компенсационни мерки в полза на местната общност, в случай, при който природните ресурси не могат да бъдат ползвани директно от нея, а са в

експлоатационен режим на оторизирана външна фирма (примерно, в туристическа зона като компенсация да се разрешава ползване на каменна кариера, минерални извори, воден басейн с цел промишлен риболов и допълнителни земеделски и туристически дейности).

II.2.4. Целенасочено обвързване логото на фирмата и нейния имидж с обекта на наследството, с цел неговото устойчиво ползване и включването му в промоционалната стратегия чрез послания, свързани с обекта на наследството и практиките за устойчива валоризация. Препоръчително е, всяко промотиране и представяне обекта на наследството и разработваните икономически дейности в него, да се реализират по ефективен, лоялен, цялостен и ангажиращ начин⁶, а посланията да мобилизират местното съзнание, или поне разбирането и подкрепата за устойчиво ползване, съхранение и опазване на наследството.

Тази мярка притежава капацитета да привнесе добавена стойност за обекта на наследството, чрез привличане на крайни потребители, чувствителни към участието на предприятията в устойчиви икономически дейности чрез увеличаване на приходите от оползотворяването на наследството за специфична ценностна верига (LVS). По този начин имиджът на наследството, свързано с икономическите дейности, може да се превърне в инструмент за местно или регионално икономическо развитие.

II.2.5. Включване на социални критерии за устойчива валоризация на наследството

- Насърчаване назначаването на персонал с постоянен или временен адрес в населеното място - обект на наследството, чрез освобождаване от плащане местни данъци и такси, или при значим брой наети местни служители - разсрочено плащане на данъци и такси, или създаване фонд за субсидиране на местните работни места.
- Инициране и съвместно организиране на местни борси за работа, с акцент върху на обектите на наследството.

Цел II.3. Мерки за съхраняване автентичността, качеството и целостта на природното и културно наследство.

Бизнесът и всички заинтересовани страни от трансграничната зона България-Румъния са убедени, че най-подходящите мерки по запазване автентичността, качеството и целостта на природното и културно наследство се постигат чрез промотиране значението на местната култура, участвайки в събития, представящи местната традиция и инициране на проекти, оползотворяващи културното и природно наследство чрез специфичната ценностна верига.

Проекти и дейности по изпълнение им

II.3.1. Определение и промотиране на понятието „местен“

Понятието „местен“ включва запазване целостта на местната култура чрез ползване: местна работна ръка, както и продукти, услуги, познания и местни компетенции. В зависимост от наследството, местният характер може да бъде дефиниран и в трансграничната зона.

- Ползването на местни продукти и услуги, стимулиране на тази практика от страна на групите производители, сдружения на рибари, организации на работодатели и местни публични власти, чрез, например, достъп до европейски фондове при възможност, организиране на търгове за местни продукти. Използването на местни продукти и услуги може да се отнася като първа опция към агро продукти, връзки за сътрудничество с местни строителни фирми, поддръжка и ремонт, услуги, промотиране, издателска дейност и др.
- Стимулиране на хора в третата възраст (пенсионери, майстори и др.) да участват в промотирането на локалната концепция на устойчивото ползване чрез организиране на

6 Управление на туризма в обекти на световното наследство: Практическо ръководство за мениджъри на обекти от световното наследство, Arthur Pedersen, Ръководства за световно наследство, Център за световно наследство на ЮНЕСКО, 2002 г

малки работилници за производство и услуги с безплатен достъп, които да върнат, от една страна социално- професионалния живот на квалифицираните лица, излезли вече от пазара на труда, но които желаят да продължат дейността си, и от друга страна да разнообразят офертата на местни автентични продукти и услуги (дневни центрове за заетост на възрастните хора).

- Създаване на местни групи за валоризация и ползване на традиционните познания, легендите, отнасящи се до обичаите във валоризирания обект на наследството - възстановяване естествените връзки между наследството и практиките от живота на местната общност.

II.3.2.Проекти за инвестиции:

- Мерки за намаляване природните рискове за унищожаване и разрушаване на обекти на наследството поради икономически дейности - публични и публично-частни инвестиции в опазване и съхранение, както на природното, така и на културното наследство.
- Мерки за намаляване антропогенни (причинени от човека) и техногенни рискове с потенциал за унищожаване и разрушаване: пожари, замърсявания с отпадъци, замърсяване почва-вода, вандализъм, кражби.

II.3.3.Промотиране на проекти, които да обединят специфичната ценностна верига, прилежаща на един обект на наследството или на група от географски обекти в тази зона, включително трансгранична, където са оползотворени близки специфични ценностни вериги:
Туризм и свързани с него дейности:

- Създаване и използване на инвестиции от типа „Път на виното“, „Път на римските императори“ и др.;
- Организиране на публично-частно партньорство на културни или исторически събития - възстановки, а в природни зони - организиране на съвместни събития като посещение на зоната, обекта, фирмата и т.н.

Земеделие, пасища, риболов, горско стопанство:

- Организиране на широко рекламирани панаири за продажба на местни продукти в защитената зона или в близост до нея;
- Инициране на проекти за промотиране специфичността на зоната чрез обединение на специфичните елементи - легенди; наследство и места, свързани с легендите; продукти и рецепти, свързани с легендите и др.
- Създаване на местна търговска марка, основана на нейната уникалност, водеща до заздравяване връзките между уникалния обект и населеното място или зоната около него.

Архитектура, градоустройство, строителство:

- Въвеждане на местни регламенти за архитектура и модерно градоустройство, които да се вплетат естетично и функционално в духа и епохата на културно-историческия обект или създадената защитена природна зона. Допитване до заинтересованите страни, както и промотиране на регламенти за защита и устойчиво ползване на наследството.

ПРИОРИТЕТ III. СВЪРЗВАНЕ ДЕЙСТВАЩИТЕ ЛИЦА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО В ЛИНИЯ НА УСТОЙЧИВОСТ И РОЛЯТА НА БИЗНЕСА КАТО МЕДИАТОР

Цел III.1. Утвърждаване участието на бизнеса в процеса на вземане решения относно устойчивото развитие и ползване на природното и културно наследство

Активното участие на бизнес средата при вземане на решения, включва разбирателство между страните, изработване на планове и стратегии, тяхното изпълнение и оценка на ефекта от тях, а също така познаване кой притежава най-добрата експертиза, и как ще осъществят ползи, свързани с икономиката, социалните дейности и културата.

Проекти и дейности по изпълнението им

III.1.1. Изграждане на консенсус относно рамката за ползване на наследството, подкрепа по изпълнение на решенията и участието на бизнес средата в този процес. Преодоляване бариерите на недоверие и разбиране на мисиите на другите заинтересовани страни. Наследството е част от нееднороден комплекс от екосистеми с многобройни функции. Така, както наследството е повлияно от тези екосистеми, така и съседните зони - екосистеми - могат да се ползват от продуктите и услугите, които генерира обектът на наследството. Това двойно съотношение показва необходимостта от съвместна работа между субектите, които се възползват от наследството - специфична ценностна верига - в процеса на вземане на решенията, които могат да повлияят на обекта на наследството и в обратен план, промотиране интегрирането на екосистемите във всички етапи от планирането и управлението на обекта на наследството. Консенсусът по мерките относно наследството ще улесни и процеса за вземане на решения и тяхното изпълнение. Изграждането на консенсуса включва освен сътрудничество и взаимодействие между действащите лица на наследството, разработване на хармонизирани собствени стратегии и проекти, с тези на останалите членове на специфичната ценностна верига (SVC) и в крайна сметка постигане на синергия между действията, свързани с наследството.

III.1.2. Местните, регионалните и трансграничните стратегии, трябва да включват социални и икономически мерки, релевантни на развитието на наследството, както и конкретни препоръчителни дейности към бизнеса, на база успешния им опит. Местните, регионални и трансгранични стратегии се изготвят от местните и регионални власти, а бизнес средата има възможност да се намеси чрез предложения в рамките на публичните консултации за стратегиите, наложени от законодателството, относно прозрачността в процеса на вземане на решения, включително относно стратегиите от двете страни на трансграничния регион. Трансграничните начинания могат да се постигнат чрез включването им в местните стратегии на съответната транс-гранична зона, например, в населените места с излаз на Черно море или в населени места, между които могат да се развиват съвместни дейности, благодарение на наследството, което се намира на територията на съответните населени места (например Силистра - Остров).

Цел III.2. Разработка на неформална платформа за информиране, сътрудничество и управление на природното и културно наследство за бизнеса - „Приятел на наследството”

Съвместни интереси = общ език = съвместни проекти

Проекти и дейности по изпълнението им

III.2.1. Неформалната информационна платформа за сътрудничество и валоризация цели да улесни комуникацията и споделяне на добри практики, лекции и др. от страна на бизнеса към всички заинтересовани страни в трансграничния регион. Устойчиво ползване на наследството означава участие на колкото се може повече информирани действащи лица в дейности, посветени на наследството, както и на силната политическа воля да се осигури това участие и изграждането на консенсус. Това е продължителен процес и изисква периодична оценка на ефектите, последвана от ревизия на методите и инструментите за устойчива валоризация. Връзките между икономиката и другите действащи лица са в повечето случаи слаби. Една комуникационна платформа, която да осигури регулярен и отворен обмен в двете посоки, може да бъде най-важната стратегия за преминаване към устойчиво ползване на наследството. Тази платформа може да допринесе много за изпълнение на цялата Стратегия за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство в Румъния и България, благодарение на взаимното разбиране, което промотира консенсусът, който

може да се изгради и да създаде предпоставки за съвместни инициативи и проекти.

Предвидено е създаване на виртуална платформа, като за основа се използва уеб страницата на проекта. Платформата ще позволи използване на максималния капацитет на съществуващите ресурси, които произлизат от различните дисциплини и сектори; идентифициране основните проблеми, достъп до качествени документи.

Виртуалната платформа може да включва следните раздели:

- Законодателна рамка - международна, национална, регионална и местна, като документи, или като линкове към информационни бази на български, румънски и английски език.
- Концепция за устойчиво ползване на наследството, успешни практики.
- Рамка за утвърждаване капацитета на фирмите да инициират и прилагат на практика мерки за устойчива валоризация на наследството - информация, обучение и др.
- Наблюдение на резултатите и партньорствата за изследване в полза на устойчивото ползване на наследството.
- Библиотека с електронни ресурси (стратегии, законодателство, местни регламенти, правила, и др.)
- Форум за обсъждане;
- Линкове към релевантни сайтове, към уебсайтове на обектите на природното и културно наследство от трансграничния българо-румънски регион.

III.2.2. Участието на бизнес средата във финансиране на инвестиционни или неинвестиционни проекти, отнасящи се до обекти на наследството:

- Приемане на адекватен, стимулиращ механизъм за финансово сътрудничество с други заинтересовани страни и по-специално със заинтересованите страни. Механизмът ще бъде специфичен за всеки отделен случай, като отговаря на конкретната ситуация, на нуждите, интересите и на евентуално ползване на публични фондове.

Набиране на средства за проекти с нестопанска цел от бизнеса, както и от работещи и техните семейства (love money). Даренията трябва да бъдат точно и правомерно свързани с конкретни проекти и инициативи, представени пред широка общественост, предвид прозрачността и поемане на точно определени роли от страна на дарителите.

V. СИСТЕМА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ

Изпълнението на Стратегията за развитие на икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България, включва съгласуване, организиране и провеждане на хармонизирани действия, свързани с всички планове за действия, за да се постигне визията на Стратегията за периода 2017-2022 год.

Тази система разширява етапа на разработване и увеличава потенциала, благодарение на усилията на организациите за изпълнение, на местните партньори и капацитета на бизнес средата да получават послания, да променят нагласите си, да предприемат конкретни действия и да преминат към икономика в полза на наследството. Това предполага също обединяване действията на заинтересованите страни в стратегията, а именно заинтересованите страни и други институционални или неправителствени участници: координиране на материалните, човешките и финансовите ресурси, за да се постигне синергия, водеща до по-голямо местно въздействие. Всичко това са ключови фактори за успеха или неуспеха на Стратегията.

1. Процес на изпълнение на Стратегията:

1.1. Създаване и подготовка;

1.2. Приложение;

1.3. Осигуряване ресурси за управление на Стратегията и реализиране на проекти и действия за развитие (по развитието им).

2. Мониторингът на Стратегията ще се осъществява на две нива:

2.1. Местен и трансграничен стратегически план, определен от ситуацията и развитието на връзката между бизнес средата и наследството, техните перспективи и дейности, ориентирани към наследството, сътрудничество с другите участници и др. ; стратегически елементи, взети предвид при разработването на Стратегията, да бъдат проследявани по време на изпълнението, за да се запази тяхната актуалност.

2.2 План на Стратегията за развитие на икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България чрез наблюдение изпълнението на основните проекти и действия по развитие на приоритетните дейности.

VI. ПАРТНЬОРСТВО ЗА ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА ЧРЕЗ ВАЛОРИЗАЦИЯ НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО С ПРОМОТИРАНЕ НА ОБЩА СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

Европейските и националните принципи за местно икономическо развитие препоръчват интегрирани стратегии за устойчиво развитие, независимо дали са местни или национални, секторни или общи, тоест практически от всякакъв характер, които да бъдат изпълнявани чрез релевантни партньорства, които да осигуряват участието на възможно най-много, а защо не и на всички групи, показващи интерес и инициативи към дадена стратегия.

Само такива цели, мерки и проекти могат да отговорят на всички нужди и изисквания, да улеснят конкретно и мотивирано участие в изпълнението на Стратегията. Те могат да допринасят също и за укрепване връзките между различните сегменти на обществото и идентифицирането им в цялостния контекст на Стратегията.

Прякото участие на общностите, заинтересованите и инициативните групи, към които са насочени стратегиите, също така позволява споделяне на знания, опит, проекти и по този начин да се използва добре потенциала на местния ресурс, както и да се създаде синергия. Стратегията за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България представлява сама по себе си интерес не само за бизнес средата, но и за целия спектър от институционални и частни действащи лица от сферата на природното и културно наследство. Стратегията може да се прилага и за единичен, конкретен обект на наследството, който е значим, емблематичен и всички признават въздействието му върху развитието на региона.

Предложеното партньорство за изпълнение на Стратегията е препоръчително и доброволно. Идеалната структура на партньорството би трябвало да включва всички, или възможната най-голяма част заинтересовани и инициативни групи, към които е насочена стратегията: организации, които я изпълняват, заинтересовани страни и местна общност, както и представители на бизнес средата и крайните потребители - главно туристи.

Подобна структура би могла да постига баланс между интересите, мненията и очакванията, отнасящи се до наследството; тя също така би позволила последователни и

допълващи усилия и проекти за взаимно насърчаване.

Освен това тя добавя още един съществен аспект, а именно, че позволява на членовете на партньорството да се идентифицират със самата Стратегия. Това може да доведе до добри резултати и до визията, с която членовете биха могли да се идентифицират, защото ги представлява и може да бъде превърната в реални цели и постижения. По този начин чрез собствени проекти, членовете на партньорството могат да подкрепят изпълнението на Стратегията, могат да допълват и разнообразяват инструментите за изпълнение и да дадат значителен принос при постигане на техните цели.

Включване на местната преса, блогери, социални мрежи, които да се фокусират върху промотирането на трансграничната зона, ще осигури прозрачност и визуализация на усилията, подкрепата на населението и на трети страни като финансови институции, или гражданското общество, което не участва емоционално или професионално в опазването, съхраняването и валоризацията на природното и културно наследство и др.

Партньорството, инициатирано на трансгранично, регионално или местно ниво, трябва има за цел изпълнението на Стратегията за развитие на трансгранична икономика в полза на природното и културно наследство на Румъния и България.

В етапа на изпълнение партньорството може да се разширява и укрепва постепенно чрез поемане на традиционната роля на партньорство за развитие:

- Анализират, одобряват, промяна или допълване, според случая, на докладите за наблюдение на напредъка на изпълнението на Стратегията, при изпълнение на приоритетните проекти.
- Анализират и одобряват на Стратегията и степента на приоритетност на проектите, които се намират в процес на изпълнение, или които са предложени за изпълнение.
- Партньорството може да предлага и проследява План относно постигнатите приоритетните цели за развитие, включени в Стратегията;
- Партньорството анализира и решава съдбата на предварителните планове за приоритетните мерки и проекти за развитие.

С оглед по-тясно партньорство членовете му могат да участват като организатори или съорганизатори, както и като реализатори на мерките за изпълнение на проектите и дейностите.

Към функционирането на партньорството може да се подходи постепенно, като дейностите стават по-конкретни и партньорите по-ангажирани.

От партньорство, започнало като тип ядро, създадено по време на изпълнение на пилотната фаза в окръг Констанца, Румъния и в област Добрич, България, впоследствие, партньорството на трансгранично ниво може да се утвърди чрез разширяване на ядрото, актуализиране и допълване на първоначалната структура и състава с нови членове, с познанията и опита им, приложени за изпълнението на Стратегията.

Партньорството може да бъде създадено със споразумение, което да го регулира. Споразумението може да бъде гъвкаво, с възможности за разширяване, или ограничаване, в зависимост от процеса на изпълнение. Партньорството трябва да бъде насочено върху изпълнението на Стратегията и да бъде придружено от публична декларация за участие, публикувана на местно ниво.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Проектът "Трансгранична икономика в Румъния и България, опазваща природното и културно наследство" е съ-финансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие в рамките на Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България.

Код на проекта: 15.2.1.034 ; Код е-MS ROBG-8

Бюджет на проекта: 334 181.00 евро - участие на ЕС: 284 053.85 евро от ЕФРР

Проектът "Трансгранична икономика в Румъния и България, опазваща природното и културно наследство" е съ-финансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие в рамките на Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България.

Код на проекта: 15.2.1.034 ; Код е-MS ROBG-8

Бюджет на проекта: 334 181.00 евро - участие на ЕС: 284 053.85 евро от ЕФРР

Издател на материала: Камара за търговия, индустрия, навигация и земеделие - Констанца

Публикуване: юни 2017

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския Съюз.

CAMARA DE COMERT, INDUSTRIE, NAVIGATIE SI AGRICULTURA CONSTANTA
Impreuna pentru afaceresa ta

Interreg

www.interregrobg.eu